

Rovfugle over København Ung ornitolog fortæller

In de bekende Deense krant 'Berlingske Tidende' van 24 juni 1967 stond onder bovenstaand opschrift een interview met de jonge Deense boekbinderleerling Gert Østerbye, Laegeforeningens Boliger, Østerbro, København, die reeds op 14 jarige leeftijd als veldornitoloog een diepgaande studie begon te maken van het leven der vogels en de vogeltrek. Onze gastheer was zo vriendelijk dit artikel op mijn verzoek in het Nederlands te vertalen.

Hieronder volgt een uittreksel van hetgeen deze enthousiaste jonge vogelliefhebber bij dit interview vertelde.

'Wanneer het in het voorjaar westenwind is, gaat de vogeltrek langs de oostkust, Sjaelland (Zee-land) en een gedeelte van die trek gaat over Kopenhagen. Ik heb vele honderden buizerds zien trekken over het Raedhuspladsen (Raadhuisplein). Het is een groots gezicht de ontelbare grote roofvogels, waartussen dikwijls zeldzame soorten opduiken. Dat kan de Visarend zijn, of de Bruine Wouw en als men erg gelukkig is, de Slechtvalk.

Op de 2e Pinksterdag zag ik boven de daken van Østerbro in de loop van een half uur een Zwarte Wouw, een Laerkefalk, een Torenavalk en vijf Wespandieven. De Laerkefalk is zeer zeldzaam in Denemarken. De Zwarte Wouw (Sorte Glente) ziet men hier niet elk jaar. Dat laatste is ook het geval met de Schreeuwarend, die ik op Witte donderdag zag ... en dan zijn er nog mensen die niet begrijpen dat ik zin heb om in de lucht te gaan kijken!

In het voorjaar ga ik naar Gilleleje om er de vogeltrek te zien. Op één dag kan men daar tot bij de 100.000 Beukvinken naar het noorden zien trekken.

In het najaar is de grote trek bij Falsterbo in Zweden. Daar is een zeer beroemd vogelstation, waar ornithologen van de hele wereld elk najaar samenkomen. Daar heeft men op één dag meer dan 300.000 Beukvinken zien trekken.

Bij Falsterbo heb ik ook het ringmerken van de Zwarte Specht meegemaakt. Deze vogel, die even groot is als een kraai, broedde in het stenen tijdperk in Denemarken. Toen verdween ze, maar in allerlaatste tijd is ze weer terug gekomen om hier te broeden.

Het grappige is, dat de voorjaartrek nog niet voorbij is, als de najaartrek al weer begint. De 'Kaersanger' trekt naar het noorden tot circa 15 juni, maar reeds in het begin van juni trekt de moerasvogel 'Svaleklir' naar het zuiden op de najaartrek. Het hele jaar rond is er iets te zien in de wereld der vogels.

Waar kan men het best in de buurt van Kopenhagen de vogels bestuderen? vraagt de interviewer. En het antwoord is: 'Kongelunden' een bos in Scandinavië, waar de meeste zangvogels broeden als men rekening houdt met de grootte van het areaal.

Gaat U er dikwijls 's nachts op uit om de vogels te bestuderen? is de volgende vraag. Dat heb ik heel veel keren gedaan is het antwoord. In deze tijd maak ik elke morgen een wandeling in 'Faelled-parken' vóór ik naar mijn werk ga. Vele kleine zangers, die 's nachts trekken, strijken bij het aanbreeken van de dag neer in de kruinen der bomen en houden zich in het park op tot het weer donker wordt en ze verder kunnen vliegen. Daar zingen de zangvogels in deze tijd de gehele dag.' Tot zover de jeugdige Gert Østerbye.

Wij waren in Denemarken in Hørsholm ongeveer een drie kwartier wandelen naar Rungsted aan de Oostzee. Halverwege ligt een oud bos waar wij veel in wandelden. Over het algemeen is het landschap in Denemarken heuvelachtig met wat bebos-sing langs de wegen afgewisseld met koolzaadvelden in bloei waarboven machtige wolkenluchten. Ook zijn er tarwe-, rogge- en gerstevelden, waartussen de boerenwo-ningen met rieten daken en gewitte muren.

Ook wordt er veel witte klaver verbouwd. In de moestuintjes zien wij Bonte kraaien, wat voor ons een merkwaardig verschijnsel is in de zomer, maar hier heel gewoon.

In dat humusrijke bos met oude eiken, beuken en berken, iepen, wilgen, waar maar enkele brede paden zijn en verder slingerende voetpaden, groeien interessante planten. Weinig mensen nemen de moeite uit hun auto te stappen om dat moois te bekijken. Enkele planten wil ik toch even

opnoemen. Het allereerste de zeldzame bosmuur (*Stellaria nemorum* L.) ook uit Limburg bekend, wat daar in grote plakken voorkomt, Groot- en Klein springzaad, Voorjaarshelmkruid, Heksenkruid, Hengel e.a.

Langs de landweggetjes, door niemand begaan dan door de landbouwers, groeien een schat van wilde planten, o.a. Anchusa in blauw en paars, de gele Ganzenbloem, Hoenderbeet, Heemst (*Althaea officinalis* L.), Klein kaasjeskruid, Guigelheil, Alsum, Zandkool, Klaproos, Vogelwikke, Peen, Vergeetmijnietje, Wilgenroosje, Morgenster, Akkerviooltje, Klaver, Zuring, Pastinaak, Korenbloem, Kamille, Duivenkervel, Boerenwormkruid (nog geen bloei), Hersthooi, Margriet, Grootbloemige Centauri, Pracht Weegbree, Grijkskruid e.a.

Wat de vogels betreft het volgende: de vogelzang, het was begin juli, begon al wat te verminderen, maar de volgende vogels hoorden of zagen wij.

In het Park Hirschholm met grote vijvers en stokoude bomen zongen de Vinken, de Tuinfluiters, de Zwartkoptuinfluiter, de Merels, de Zanglijsters, de Groenlingen, de Roodborsten en de Kool- en Pimpelmezen, hamerde de Grote bonte Specht en zagen

wij meerdere grauwe Vliegenvangers. Om het oude fort Kronborg, wat aan een ver-smalling van de Oostzee ligt, met uitzicht op Zweden, cirkelende zeker een honderdtal Huiszwaluwen en vele Gierzwaluwen. Voor deze vogels waren daar ideale nest-gelegenheden.

Van uit de trein van af Den Haag tot Puttgarden waar de gehele trein (de Scandinaviëxpres) op de pont (Faerge) wordt gerangeerd hebben wij rechts en links de aantallen Kieviten opgeschreven die zich op de velden of in de lucht ophielden. De aantallen die wij noteerden werden steeds kleiner na Hamburg. Na Osnabruck waar nog een dertigtal Westelijk trekkende Kieviten werden genoteerd en bij Bremen nog een vijftigtal, zagen wij aan de Wezer een Ooievaar aan het water staan. Op deze reis was goed te constateren dat de Kievit het vochtige weiland prefereert.

Han Krug

Naschrift:

Nadat dit artikelje was geschreven vonden wij in een Deens-Engels woordenboek de in het Deens genoemde vogels. Hieronder volgen deze:

1. Laerkefalk is de Boomvalk.
2. Kaersanger is de Bosrietzanger.
3. Svaleklir is het Witgatje.

H. K.

